ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera, v právní věci žalobce P. S., zastoupeného JUDr. Milenou Novákovou, advokátkou v Českém Krumlově, Rooseveltova 37, proti žalovanému Finančnímu úřadu ve Strakonicích, Strakonice, Na Ohradě 1067, v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 2. 2006, čj. 10 Ca 2/2006-55,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I.

Finanční úřad (finanční úřad) zahájil u žalobce dne 5. 5. 2005 daňovou kontrolu daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2002 a dne 2. 6. 2005 daňovou kontrolu daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2001.

V rámci daňových kontrol finanční úřad adresoval žalobci výzvu ze dne 8. 11. 2005, čj. 72928/05/105930/3913 (výzva). V bodu 8 výzvy, vztahujícím se ke zdaňovacímu období roku 2002, finanční úřad uvedl, že v daňových přiznáních žalobce a daňových přiznáních jeho manželky k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roků 1998 - 2001 (za rok 2001 jako osoby spolupracující) jsou uvedeny příjmy (resp. rozdíl mezi příjmy a výdaji), které jsou v součtu nižší, než je součet žalobcem uvedených, vynaložených a zaplacených dílčích finančních výdajů v roce 2001 a 2002. Finanční úřad dále specifikoval výdajové položky, které měl na mysli (v celkové výši 1 735 309 Kč) a připojil tabulku rozdílu příjmů a výdajů ve zdaňovacích obdobích roku 1998 – 2001, a to pro žalobce i jeho manželku. Poté finanční úřad uzavřel, že má pochybnosti o výši příjmů,

které žalobce vykázal ve svém daňovém přiznání za zdaňovací období let 2001 a 2002, a vyzval žalobce, aby prokázal, že vynaložené finanční prostředky ve výši 1 735 309 Kč pocházejí z příjmů, které byly zdaněny, nebyly předmětem daně, nebo byly od daně osvobozeny. Ve vztahu k celé výzvě finanční úřad žalobce poučil, že nevyhoví-li výzvě ve stanovené lhůtě, je správce daně oprávněn stanovit daňovou povinnost za použití pomůcek [§ 31 odst. 5 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“, „d. ř. „)].

Žalobce podal proti bodu 8 výzvy námitku, které finanční úřad rozhodnutím ze dne 22. 12. 2005, čj. 80302/05/105930/6382, nevyhověl.

II.

Žalobce se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu u Krajského soudu v Českých Budějovicích domáhal vydání rozhodnutí deklarujícího nezákonnost výzvy finančního úřadu v bodu 8 pro zdaňovací období roku 2002 s tím, že žalobce není povinen na tento bod výzvy odpovídat. Návrh výroku upravil u ústního jednání dne 22. 2. 2006 k výzvě soudu tak, že žalovanému se zakazuje vyžadovat plnění na bod 8 výzvy.

Co do možnosti napadnout žalobou nezákonnost daňové kontroly, žalobce odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2005, čj. 2 Afs 144/2004–110.

Nezákonnost bodu 8 výzvy žalobce odůvodnil takto:

Žalobce ve svých daňových přiznáních ani hlášeních neuváděl žádné skutečnosti o nákupech nemovitostí, uváděných ve výzvě. Výzva je proto nezákonná, mj. s přihlédnutím k právnímu názoru Ústavního soudu, vyjádřenému v nálezu ze dne 24. 4. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 38/95.

Finanční úřad není oprávněn v rámci daňové kontroly žalobce požadovat prokázání výše příjmů žalobcovy manželky, která ostatně není podnikatelkou a její příjmy jsou příjmy ze závislé činnosti. V této argumentaci žalobce odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 29/05.

Finanční úřad není oprávněn požadovat po žalobci v rámci daňové kontroly za zdaňovací období let 2001 a 2002 prokázání výše příjmů za roky 1998, 1999 a 2000, případně za roky předešlé. I v tomto názoru odkázal žalobce na nález Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 29/05.

Žalobce také namítl, že z vynaložení výdajů v roce 2002 nevyplývá, že by prostředky v odpovídající výši musely činit ve stejném zdaňovacím období jeho příjem. I v tomto bodu žalobce odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 29/05.

Finanční úřad požaduje prokázání způsobu zdanění finančních prostředků ve výši 1 735 309 Kč, přestože sám ve výzvě uvádí částku 1 190 316 Kč, jako řádně zdaněné příjmy žalobce a jeho manželky po odečtení výdajů. Bylo by proto logické požadovat prokázání zdanění pouze u rozdílu, tj. u částky 544 993 Kč.

V důsledku provádění nezákonné daňové kontroly dochází u žalobce k porušení jeho veřejného subjektivního práva na všeobecnou ochranu svobodné sféry jeho osoby, navíc byl žalobce nucen využít placených služeb daňového poradce. Nezákonný zásah, tj. provádění daňové kontroly, trvá i nadále.

Žalobce podal krajskému soudu s žalobou dne 6. 1. 2003 také návrh na vydání předběžného opatření, kterým by bylo finančnímu úřadu nařízeno přerušit u žalobce daňovou kontrolu a v této kontrole nepokračovat až do doby rozhodnutí o žalobě samotné.

III.

Krajský soud žalobu, stejně jako návrh na vydání předběžného opatření, zamítl rozsudkem ze dne 22. 2. 2006, čj. 10 Ca 2/2006–55.

K podmínkám, za kterých lze přiznat ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Afs 1/2005–65.

K rozsahu skutečností, které je finanční úřad oprávněn od žalobce požadovat, krajský soud odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 3. 1. 2005, sp. zn. II. ÚS 597/02, a přiklonil se k tomu, že na výzvu je třeba pohlížet jako na celek, neboť finanční úřad při její formulaci uváděl, jakými úvahami byl veden a specifikoval své konkrétní pochybnosti. Finanční úřad žalobce vyzval pouze k prokázání toho, co žalobce sám tvrdil v daňových přiznáních, resp. k prokázání správnosti a úplnosti jím vykázaných příjmů v letech 2001 a 2002, a to s ohledem na výši jím vynaložených výdajů.

Finanční úřad nepožadoval prokázání příjmů manželky, ale v rámci srozumitelnosti požadavků výzvy pouze argumentoval výší příjmů manželky jako osoby spolupracující se žalobcem. Žalobcem citované nálezy Ústavního soudu proto vůbec na situaci žalobce vůbec nedopadají. Žalobce byl, na rozdíl od věci řešené Ústavním soudem, daňovým subjektem podávajícím daňové přiznání. V rámci daňové kontroly pak uváděl údaje, které neodpovídaly zjištěním finančního úřadu. Ten byl proto oprávněn požadovat vysvětlení pochybností, což realizoval formou výzvy, vydané v souladu s daňovým řádem.

Výzva byla zásahem v širším smyslu a představovala pokyn správního orgánu žalobci, na jehož základě měl žalobce poskytnout vysvětlení. Výzva není rozhodnutím a byla vydána ve vztahu k žalobci jako konkrétní osobě.

Výzva k poskytnutí vysvětlení však neobsahovala přímo vynutitelné plnění a tímto požadavkem finančního úřadu nebyla přímo omezena vůle žalobce. Žalobce výzvě s výjimkou bodu 8 vyhověl. V souvislosti s tímto částečným nevyhověním mu ovšem nehrozí žádná sankce ani její hrozba. Poučení finančního úřadu, podle kterého nevyhovění výzvě může vyústit ve vyměření daně podle pomůcek, nelze za sankci nebo její hrozbu považovat, přičemž nelze ani předjímat, jakým způsobem bude odpověď na výzvu jako důkazní prostředek hodnocena.

IV.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Za účastníky označil vedle sebe, jako stěžovatele, Krajský soud v Českých Budějovicích a Finanční ředitelství České Budějovice.

Kasační stížností stěžovatel uplatnil důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. s tím, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku a nevypořádal se se všemi námitkami stěžovatele.

Finanční úřad pod bodem 8 výzvy požaduje mj. zdůvodnit příjem na výdaj „Finanční dar ve výši 400 000 Kč dne 18. 11. 2001 synovi J. S., H. 1108, S. Tuto částku předala Vaše manželka za Vaší přítomnosti. Pro úplnost je nutné uvést, že ve zdaňovacím období roku

2001 byla Vaše manželka Vaší spolupracující osobou a neměli jste rozděleno společné jmění manželů.“. Stěžovatel tento požadavek považuje za směřující jednoznačně vůči jeho manželce, nikoliv vůči němu samotnému.

Stěžovatel nesouhlasí s hodnocením krajského soudu, podle kterého pochybnosti správce daně vznikly v souvislosti s nepřesnými a neúplnými odpověďmi stěžovatele na otázky finančního úřadu při zahájení daňové kontroly. Stěžovatel totiž na otázky k němu se vztahující pravdivě odpověděl. Pozdější zjištění správce daně se týkala konkurzních účtů úpadců, u nichž stěžovatel působil jako správce konkurzní podstaty. Skutečnosti týkající se konkurzů byly na výzvu správci daně objasněny a je s podivem, že důsledky nesprávného zjištění jsou citovány krajským soudem, který měl k dispozici i daňový spis.

Stěžovatel považuje za neopodstatněný závěr krajského soudu, podle kterého se nejednalo o zásah, jehož důsledky trvají a jímž by byl stěžovatel krácen na svých právech. Finanční úřad totiž negativním rozhodnutím o námitkách potvrdil svůj požadavek uvedený ve výzvě.

Stěžovatel se s poukazem na již citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2005, čj. 2 Afs 144/2004–110, domnívá, že krajský soud měl objektivně zjistit skutečný stav věci a neměl se spokojit pouze s tvrzením žalovaného uvedeným ve vyjádření k žalobě. Při posouzení žaloby podané podle § 82 a násl. s. ř. s. má soud možnost posoudit věc meritorně, nikoliv pouze z hlediska zákonnosti. Stěžovatel nemá pocit zachování rovnosti stran, když krajský soud bez výjimky přijímá tvrzení žalovaného a nezabývá se tvrzeními a důkazy stěžovatele, uvedenými v daňovém spisu.

Stěžovatel namítl také porušení práva na spravedlivý proces. K tomu mělo dojít postupem krajského soudu, který nerozhodl o návrhu na vydání předběžného opatření přednostně, ale až v rozsudku ve věci samé. Navíc výrok rozhodnutí o předběžném opatření, není nijak odůvodněn.

V.

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Závěry krajského soudu považuje za souladné s právem, krajský soud posuzoval předložené důkazy ve všech souvislostech a argumentoval pouze důkazy uvedenými ve spise.

VI.

Kasační stížnost není důvodná.

O důvodech kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil (vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti, podle § 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) takto:

Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Aps 1/2005-65 (publikovaném pod č. 603/2005 Sb. NSS), konstatoval, že ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.

Krajský soud, vycházeje ze shora uvedeného judikátu Nejvyššího správního soudu (krajským soudem nesprávně citovaného jako čj. 2 Afs 1/2005–65), neshledal splnění dvou prvně jmenovaných podmínek pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s., protože výzva finančního úřadu neobsahovala přímo vynutitelné plnění, kterým by byla přímo zkrácena práva stěžovatele. Ten tak nebyl ve své vůli bezprostředně omezen. Stěžovateli nehrozí nesplněním bodu 8 výzvy žádná sankce, ani její hrozba. Za hrozbu sankcí přitom nelze považovat informaci žalovaného, že nevyhovění výzvě může vyústit v doměření daně podle pomůcek, protože v dané procesní fázi není možné předjímat jak budou důkazní prostředky správcem daně hodnoceny.

Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem krajského soudu ztotožňuje.

Pro potřeby posuzované věci je přitom u daňové kontroly (§ 16 d. ř.) třeba rozlišovat daňovou kontrolu jako celek, a jednotlivé úkony pracovníků správce daně, prováděné v jejím rámci. Intenzita, jakou pracovníci správce daně zasahují do autonomní sféry jednotlivce (srov. nález Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 29/05[1]) se pak může značně lišit podle typu prováděných úkonů. Je zřejmé, že např. informační povinnost daňového subjektu [§ 16 odst. 2 písm. a) d. ř.], je mírou svého dopadu do práv jednotlivce nesrovnatelná s oprávněním pracovníků správce daně vstupovat do provozních budov, dopravních prostředků, či dokonce obydlí daňového subjektu [§ 16 odst. 2 písm. f) d. ř.]. V návaznosti na takto nastíněné rozlišení, je nutné posuzovat i aspekty daňové kontroly, jako možného nezákonného zásahu.

Daňová kontrola může představovat nezákonný zásah (§ 82 a násl. s. ř. s.) ve svém celku, např. tím, že vůbec nejsou splněny podmínky pro její provádění, jedná se o kontrolu bezdůvodně opakovanou apod. V takovém případě dojde k nezákonnému zásahu zpravidla již samotným zahájením daňové kontroly, která se dotkne svobodné sféry jednotlivce. Podrobně se k aspektům daňové kontroly jako nezákonného zásahu vyjádřil Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 8. 2005, čj. 2 Afs 144/2004–110 (publikovaném pod č. 735/2006 Sb. NSS).

Od daňové kontroly, stižené nezákonností již od jejího zahájení, je třeba odlišit daňovou kontrolu zákonnou (zahájenou zákonným způsobem), v jejímž průběhu dojde k nezákonnému postupu (úkonu) ze strany pracovníka správce daně. Vliv nezákonného postupu pracovníka správce daně při provádění daňové kontroly na zákonnost kontroly samotné se vzpírá zobecnění a bude záležet vždy na posouzení konkrétních okolností případu a posouzení vlivu nezákonného úkonu na výsledek kontroly.

Ne každá nezákonnost při provádění daňové kontroly pak představuje nezákonný zásah. Shora uvedené usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2005, čj. 2 Afs 144/2004–110, nezpochybňuje závěry Nejvyššího správního soudu v jeho rovněž citovaném rozsudku ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Aps 1/2005–65. Jinými slovy, nezákonný postup pracovníků správce daně při provádění daňové kontroly může být nezákonným zásahem, ovšem pouze za splnění podmínek nastíněných v rozsudku ze dne 17. 3. 2005.

Výzva správce daně ze dne 8. 11. 2005 nastíněné podmínky nesplňuje. Jak správně dovodil krajský soud, výzva není s to zkrátit stěžovatele přímo na jeho právech a jejím nevyhověním se stěžovatel nevystavuje riziku žádné sankce. Výzva je úkonem

[1] http://www.judikatura.cz

bezprostředně nevynutitelným a žádná práva stěžovatele proti jeho vůli přímo neomezuje ani nezkracuje.

Informaci finančního úřadu, která je součástí výzvy, o možných negativních důsledcích, které stěžovatele za určitých, zákonem předvídaných, podmínek mohou postihnout (doměření daně podle pomůcek za použití § 31 odst. 5 d. ř.), nelze považovat za zkrácení subjektivních práv stěžovatele, jakkoliv jej tato informace může znejistět a vyvolat v něm pocit jistého ohrožení. K doměření daně uvedeným způsobem by ovšem došlo rozhodnutím finančního úřadu, proti kterému stěžovatel má prostředky obrany v podobě odvolání a případného soudního přezkumu (§ 65 a násl. s. ř. s.). Ze samotné skutečnosti, že chování stěžovatele, jež je v rozporu s výzvou finančního úřadu, může vyvolat následek v podobě pro stěžovatele nepříznivého rozhodnutí – budou-li splněny podmínky pro jeho vydání, totiž nijak neplyne, že by tato výzva sama o sobě zasahovala do právní sféry stěžovatele (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, čj. 2 Aps 1/2005–65).

Eufemisticky řečeno, prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem nelze podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony správního orgánu, které zpravidla směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení.

Nejvyšší správní soud ze shora vyložených důvodů shledává zákonným závěr krajského soudu o nesplnění podmínek, za nichž lze přiznat ochranu proti nezákonnému zásahu.

Co do dalších kasačních námitek, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli v jeho domněnce o povinnosti krajského soudu zabývat se tvrzeními a důkazy stěžovatele, uvedenými v daňovém spisu. Nejvyšší správní soud připomíná, že právní ochrana poskytovaná správními soudy je ochranou originární a není pokračováním správního řízení. Tato ochrana je poskytována v procesu majícím ryzí povahu řízení soudního a nikoliv řízení správního (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2006, čj. 2 Afs 31/2005–57[2]). Rozsah přezkumu správního soudu je proto vymezen žalobou a neexistuje povinnost správního soudu dohledávat ve správním spisu tvrzení a důkazy ve prospěch stěžovatele, které sám stěžovatel neučinil obsahem žaloby.

Stěžovatel nijak nespecifikoval svoji další výtku, podle které se krajský soud spokojil s tvrzeními žalovaného, a ta bez výjimky přijímá.

Nejvyšší správní soud tuto námitku, přezkoumatelnou vzhledem k její obecnosti rovněž jen v obecné rovině, neshledal důvodnou. Rozhodnutí krajského soudu je plně srozumitelné, je z něho patrné, o čem a jak bylo rozhodnuto, a důvody rozhodnutí jsou v něm uvedeny způsobem nenechávajícím jakýchkoli pochyb o jejich logické nerozpornosti. Řízení před soudem pak nebylo stiženo žádnou zjevnou vadou.

Stejný závěr platí pro námitku, podle které měl krajský soud posoudit věc meritorně a nikoliv pouze z hlediska zákonnosti a pro námitku, podle které se krajský soud nevypořádal se všemi námitkami stěžovatele.

Stěžovatel nijak nespecifikuje, se kterými žalobními body se krajský soud opomněl vypořádat, a Nejvyšší správní soud, shledávaje rozsudek krajského soudu plně přezkoumatelným, pro stručnost odkazuje na odůvodnění shora.

[2] http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5831

Zároveň není zřejmé, co měl stěžovatel na mysli rozdílem v posouzení věci z hlediska zákonnosti a v posouzení věcném.

Krajský soud přezkoumal věc v rozsahu vymezeném žalobou, dospěl ke správnému právnímu závěru co do splnění podmínek pro přiznání ochrany proti nezákonnému zásahu, a ve věci rozhodl přezkoumatelným rozsudkem.

Nejvyšší správní soud dále uzavírá, s odkazem k předchozí části odůvodnění, že neshledal porušení zásady rovnosti účastníků řízení ze strany krajského soudu. Ten se žalobou v celém jejím rozsahu zabýval, procesní zvýhodnění některého z účastníků řízení pak z obsahu spisu nevyplývá.

Stěžovatel krajskému soudu vytkl hodnocení, podle kterého pochybnosti správce daně vznikly v souvislosti s nepřesnými a neúplnými odpověďmi stěžovatele na otázky finančního úřadu při zahájení daňové kontroly. Uvedl přitom, že pravdivě odpověděl na otázky finančního úřadu a objasnil skutečnosti týkající se konkurzů.

Stěžovatel také zopakoval svůj názor, že výzva ke zdůvodnění příjmu na výdaj daru ve výši 400 000 Kč směřuje jednoznačně vůči manželce stěžovatele, nikoliv vůči stěžovateli samotnému.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že krajský soud v relevantní části rozsudku hodnotil pouze důvodnost vydání výzvy. Na toto hodnocení krajského soudu je třeba pohlížet zcela minimalisticky, z hlediska rozsahu vymezeného žalobou (bod 8 výzvy) a charakteru projednávané věci (žaloba na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud již v předchozí části odůvodnění zdůraznil, že výzva adresovaná stěžovateli nemá právní důsledky v podobě možného uložení sankce. Tato výzva je zároveň jen jedním z úkonů provedených v rámci daňové kontroly. Daňová kontrola je ukončena sepsáním zprávy o daňové kontrole, která je jedním z možných důkazních prostředků ve smyslu ustanovení § 31 odst. 4 d. ř. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2005, čj. 5 Afs 223/2004-89[3]), nikoliv však důkazním prostředkem jediným. Hodnocení důkazů provedených správcem daně v rámci vyměřovacího řízení (resp. řízení o doměření daně) může být správním soudem přezkoumáno pouze v řízení o žalobě, kterou bylo napadeno rozhodnutí o vyměření (resp. doměření) daně.

V řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu proto lze jen obtížně věcně hodnotit nutnost prokázání příjmu na výdaj ve výši 400 000 Kč a úplnost a pravdivost odpovědí stěžovatele na otázky finančního úřadu. Jakákoliv úvaha v uvedeném směru by předcházela úvahu správce daně, který se bude důkazy shromážděnými v průběhu řízení zabývat a na jejich základě rozhodovat. Skutečnost, že stěžovatel již v rámci řízení o ochraně proti nezákonnému zásahu použil argumenty fakticky patřící do řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí ostatně vyplývá i z jím citované judikatury Ústavního soudu, která se týká právě otázek vyvstalých při řízení o přezkumu správních rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud proto dvě posledně uvedené námitky neshledal ve věci relevantními, a tedy ani důvodnými.

[3] http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=1265

Poslední námitkou stěžovatel zpochybnil postup krajského soudu, který rozhodl o návrhu stěžovatele na vydání předběžného opatření až s rozhodnutím ve věci samé, a výrok rozsudku o zamítnutí předběžného opatření nijak neodůvodnil.

Nejvyšší správní soud předesílá, že samotné rozhodnutí o předběžném opatření až v rámci rozhodnutí o věci samé nemusí vždy zakládat nezákonnost takového procesního postupu. Je třeba vždy zkoumat, nakolik se uvedený procesní postup negativně dotkl práv stěžovatele. Rozhodne-li soud ve věci samé bez zbytečných průtahů po jejím podání, může se takový postup jevit mnohdy účinnější k ochraně práv účastníků, než rozhodnutí o předběžném opatření a teprve poté rozhodnutí ve věci samé.

V případě, že soud o návrhu na předběžné opatření nerozhodne postupem podle § 38 s. ř. s. za použití § 56 odst. 1 s. ř. s., může se případně jednat o nesprávný úřední postup zakládající nárok na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Další úvaha na toto téma by ovšem překročila rozhodovací pravomoc Nejvyššího správního soudu (§ 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud zároveň jen obtížně dovozuje, že by procesní postup, spojující rozhodnutí o předběžném opatření s rozhodnutím ve věci samé, mohl ovlivnit zákonnost rozhodnutí ve věci samé. V posuzované věci žaloba, s návrhem na vydání předběžného opatření, napadla krajskému soudu 6. 1. 2006, krajský soud pak ve věci rozhodl 22. 2. 2006. Stěžovatel namítá, že krajský soud spojil rozhodnutí o žalobě a o předběžném opatření, aniž by jakkoliv specifikoval, zda byl rozhodnutím o předběžném opatření teprve v rámci žaloby na svých právech dotčen. Nejvyšší správní soud proto v rámci své přezkumné činnosti nedospěl k závěru o nezákonnosti postupu krajského soudu.

Odlišný závěr Nejvyšší správní soud zaujal u námitky, vytýkající krajskému soudu nedostatek odůvodnění výroku o zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření. Tato námitka je důvodná, a rozsudek krajského soudu je ve vztahu k relevantnímu výroku nepřezkoumatelný. Nejvyšší správní soud ovšem zkoumal, zda pochybení krajského soudu mělo vliv na zákonnost jeho rozsudku. Uzavřel přitom, že nikoliv. Rozhodnutí o předběžném opatření je procesním rozhodnutím dočasné povahy, které může přinést ochranu nejpozději do doby vykonatelnosti rozhodnutí ve věci samé (§ 38 odst. 4 s. ř. s.). Za popsaného stavu, a při zamítnutí kasační stížnosti ve věci samé, by zrušení rozsudku krajského soudu ve výroku o zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření bylo nepřípustným formalismem vzdáleným zásadě procesní ekonomie.

K označení účastníků řízení v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že jejich okruh vyplývá z § 105 odst. 1 s. ř. s. Neoznačil-li stěžovatel žalovaný finanční úřad, ale uvedl krajský soud a finanční ředitelství, považoval Nejvyšší správní soud tuto skutečnost za vadu kasační stížnosti, která mu však v posuzované věci nebránila rozhodnout.

VII.

Z vyložených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nenáleží mu proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contr.* ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by

jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť z obsahu spisu nevyplývá, že by mu náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2006

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu